

Prof. Jerzy Gaździcki, przewodniczący PTIP, organizator i gospodarz konferencji

Polskie Towarzystwo Informacji Przestrzennej

Towarzystwo ma długoletnią tradycję sięgającą roku 1970. W ramach Naczelnej Organizacji Technicznej powstał wówczas Klub Użytkowników Elektronicznej Techniki Obliczeniowej w Geodezji, który działał przez dwadzieścia lat. W roku 1990 Klub przekształcił się w obecne interdyscyplinarne Towarzystwo. Jego głównym celem jest popieranie harmonijnego rozwoju systemów informacji przestrzennej oraz upowszechnianie wiedzy o geoinformacji w Polsce.

Cel ten Towarzystwo osiąga przez:

- organizowanie konferencji, seminariów i zajęć warsztatowych,
- organizowanie konkursów na prace naukowe i wdrożeniowe,
- upowszechnianie informacji naukowo-technicznej,
- współpracę i wymianę doświadczeń między członkami Towarzystwa,
- współdziałanie z organami władzy państwowej, organami samorządu terytorialnego oraz instytucjami naukowymi i społecznymi (krajowymi i zagranicznymi) zainteresowanymi infrastrukturą i usprawnieniem systemów informacji przestrzennej.

XI Konferencja Naukowo-Techniczna Polskiego Towarzystwa „Systemy Informacji Przestrzennej”, Warszawa,

Integracja infras informacji

KATARZYNA PAKUŁA-KWIECIŃSKA

Patronujący konferencji główny geodeta kraju Kazimierz Bujakowski zaproponował powołanie międzyresortowego Zespołu ds. Krajowej Infrastruktury Informacji Przestrzennej. Przedstawiciele ministerstw i instytucji ogólnokrajowych, którzy prezentowali swe osiągnięcia i plany, od razu przyjęli tę propozycję z dużym zadowoleniem. Czas pokaże, czy nie skończy się na pustych deklaracjach i czy rzeczywiście przyszłe konferencje PTIP staną się forum szerokiej dyskusji dla międzyresortowego zespołu, jak życzyliby sobie uczestnicy majowego spotkania.

Podstawową formą działalności Polskiego Towarzystwa Informacji Przestrzennej są coroczne konferencje naukowo-techniczne organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Geodetów Polskich. Program XI Konferencji, obok kilkunastu sesji referatowych oraz sesji i zebrania Sekcji Geoinformatyki Komitetu Geodezji PAN, obejmował seminarium na temat systemów informacji przestrzennej w leśnictwie zorganizowane przy współudziale Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Wydziału Leśnego SGGW. Sporym sukcesem było zebranie całej grupy referatów pokazujących prace nad SIP-em prowadzone także w resortach: transportu, rolnictwa oraz ochrony środowiska. Ich uzupełnieniem były prezentacje przedstawicieli Zarządu Geografii Wojskowej, Głównego Urzędu Statystycznego, Komendy Głównej Policji oraz wystąpienie głównego geodety kraju Kazimierza Bujakowskiego.

● Dlaczego potrzebny jest międzyresortowy zespół?

Prezes Kazimierz Bujakowski powiedział, że utworzenie krajowej infrastruktury informacji przestrzennej wymaga podjęcia działań koordynacyjnych na wysokim szczeblu decyzyjnym i najwyższy czas, aby do nich przystąpić. Formą organizacyjną zapewnienia współpracy między resortami mógłby być Zespół ds. Krajowej Infrastruktury Informacji Przestrzennej, w skład którego wchodziłoby wskazani przez ministrów przedstawiciele wiodących resortów oraz przedstawiciele krajowych stowarzyszeń samorządu terytorialnego. Zdaniem prezesa ściśle powiązanie Bazy Danych Ogólnogeograficznych z Bazą Danych Hydrograficznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Centralną Bazą Danych Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej, Bazą Danych Pań-

twia Informacji Przestrzennej
28-30 maja

struktury nej

stwowego Rejestru Granic, a także z bazą danych VMAP2 opracowaną przez Zarząd Geografii Wojskowej pozwoli stworzyć załączek krajowej infrastruktury informacji przestrzennej.

Potrzeba koordynacji prac nad tą infrastrukturą musiała rysować się już od dłuższego czasu, bowiem propozycja prezesa Bujakowskiego została od razu przyjęta przez wszystkich obecnych na konferencji przedstawicieli resortów i instytucji centralnych.

● Na różnych poziomach

W oddzielnych sesjach omówiono koncepcje infrastruktury geoinformacyjnej dla całego kraju oraz dokonania na różnych poziomach szczegółowości. Osiągnięcia regionalne pokazywały województwa: małopolskie, dolnośląskie i śląskie. Nie zabrakło także prezentacji lokalnych.

Wyniki projektu badawczego zamawianego PBZ-024-13 „Koncepcja Systemu Informacji Przestrzennej w Polsce” omówił prof. Adam Linsenbarth. Projekt ten ustanowiony przez KBN na zamówienie ministra spraw wewnętrznych i administracji realizował Instytut Geodezji i Kartografii. Głównym założeniem było poszukiwanie

Zdjęcia od góry:

Prof. Adam Linsenbarth, dyrektor IGiK – „Koncepcja Systemu Informacji Przestrzennej w Polsce”

Krzysztof Okła, kierownik Zespołu Informacji Przestrzennej z Dyrekcji Generalnych Lasów Państwowych – „Wdrażanie Systemu Informacji Przestrzennej w Lasach Państwowych”

Inspektor Zbigniew Chwaliński, dyrektor Biura Łączności i Informacji z Komendy Głównej Policji – „Wykorzystanie funkcjonalności systemów informacji przestrzennej w działaniu policji”

takiego rozwiązania, które umożliwiłyby wymianę informacji pomiędzy wieloma niezależnymi podmiotami. SIP ma być zatem infrastrukturą pośredniczącą i organizującą współpracę różnych systemów informatycznych.

● Hyde Park

Tradycyjnie jedną z ciekawszych części konferencji PTIP jest swobodna sesja dyskusyjna, w której uprawnienia prowadzącego ograniczają się do pilnowania czasu wystąpień. 5-minutowe przemówienia często są bardzo emocjonalne i nie mają ze sobą związku.

Dyskusję rozpoczął Andrzej Sambura, odpowiadając na wcześniejsze pytania prof. Gaździckiego dotyczące analizy ekonomicznej i sposobu finansowania SIP w Polsce (wg projektu badawczego KBN). Zdaniem Sambury w czasie budowy system powinien być finansowany przez samorządy, administrację zespoloną oraz urzędy centralne. Natomiast na etapie eksploatacji powinien mieć charakter komercyjny, musi przynosić dochody i tu dochodzi czwarta grupa – użytkownicy indywidualni. Zyski związane z samym uszczelnieniem systemu podatkowego (dzięki SIP) szacuje się na 800 mln zł rocznie, natomiast koszty

Członkowie i władze PTIP

Obecnie Towarzystwo zrzesza 74 członków zwyczajnych i 38 członków zbiorowych. Członkiem zwyczajnym może zostać osoba, której zainteresowania naukowe lub zawodowe wiążą się z rozwojem, funkcjonowaniem oraz stosowaniem systemów informacji przestrzennej. Członkiem zbiorowym może zostać organ władzy państwowej, organ samorządu terytorialnego, instytucja naukowa lub społeczna oraz przedsiębiorstwo państwowe lub prywatne. Członkowie Towarzystwa zobowiązani są do czynnego udziału w jego działalności i mogą być upoważnieni przez władze Towarzystwa do wykonywania odpowiednich zadań wynikających z planu prac Towarzystwa.

Najwyższą władzą Towarzystwa jest Zebranie Ogólne zwoływane przez Zarząd co najmniej raz w roku. Pracami Towarzystwa kieruje Zarząd wybierany na okres 3 lat.

Zarząd PTIP na lata 2001-2004

- przewodniczący: prof. dr hab. Jerzy Gaździcki,
- wiceprzewodniczący: dr Marek Baranowski,
- sekretarz: Ewa Musiał,
- członkowie: dr hab. Konrad Eckes, Krystyna Lady-Drużycka, Stanisław Zaremba ■

Uchwała XI Konferencji PTIP

Uczestnicy XI Konferencji PTIP uznają za słuszne następujące zasady ogólne:

1. Geoinformacja dotycząca pewnego obszaru, niezależnie od jego wielkości, powinna być traktowana jako wspólne dobro zainteresowanej tym obszarem społeczności.
2. Geoinformacja służy pogłębianiu wiedzy o otaczającym nas środowisku oraz podejmowaniu decyzji uwarunkowanych pod względem przestrzennym i czasowym.
3. Każdy ma prawo do sprawnego uzyskiwania stosownej i wiarygodnej geoinformacji, bez utrudnień oraz ponoszenia nieuzasadnionych kosztów.
4. Wartość geoinformacji ujawnia się w pełni wówczas, gdy jest ona integrowana z innymi rodzajami informacji w ramach systemu użytkownika.
5. Częstkowymi zasobami geoinformacyjnymi zarządzają oraz je wzbogacają liczne podmioty, których zgodne współdziałanie jest podstawą racjonalnego gospodarowania tymi zasobami na miarę rosnących potrzeb użytkowników geoinformacji.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady, uczestnicy XI Konferencji popierają:

- modernizację i integrację systemów typu katastralnego w Polsce, traktując je jako podstawę krajowego systemu informacji o terenie,
- budowę krajowego systemu informacji o terenie, traktując go jako podstawę infrastruktury informacji przestrzennej w Polsce,
- stopniowe kształtowanie tej infrastruktury na drodze współdziałania zainteresowanych podmiotów ze sfery rządowej, samorządowej i prywatnej, jak też łączenia inicjatyw ogólnych z oddolnymi.

Uczestnicy XI Konferencji doceniają prezentowany na konferencji wkład koncepcyjny zespołu autorskich zajmujących się systemami informacji przestrzennej na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym, wyrażając jednocześnie opinię, że wszelkie prace o charakterze projektowym powinny obejmować analizę rozwiązań wariantowych, oszacowanie kosztów i korzyści, ocenę zagrożeń oraz opinie niezależnych ekspertów.

Uczestnicy XI Konferencji wyrażają w szczególności poparcie dla inicjatywy utworzenia Zespołu ds. Krajowej Infrastruktury Informacji Przestrzennej, która została zgłoszona przez Głównego Geodetę Kraju i spotkała się w czasie konferencji z uznaniem przedstawicieli resortów. Konferencje PTIP powinny być w przyszłości traktowane jako użyteczne forum szerokiej dyskusji dla tego zespołu.

Warszawa, 30 maja 2001 r.

budowy od zera 360 ośrodków powiatowych i regionalnych SIP oceniane są na 650 mln zł. Wydatki te najprawdopodobniej można będzie zredukować nawet o 1/3, bowiem w wielu ośrodkach dużo już zrobiono (jest sprzęt, infrastruktura informacyjna, organizacyjna). Jeśli wziąć pod uwagę wcześniej wymienionych beneficjentów, to udział skarbu państwa spada do 20-40% całego przedsięwzięcia, czyli do 80-160 mln rocznie. W okresie 5 lat to są żadne pieniądze w porównaniu z korzyściami, jakie możemy odnieść – podkreślał Andrzej Sambura. Profesor Andrzej Hopfer sarkastycznie zauważył, że na razie geoinformacja jest przeznaczona dla hobbystów i profesjonalistów, a przecież powinna być dla ludzi. Dr Marek Baranowski podkreślił natomiast, że jesteśmy w wyjątkowym, historycznym

grupy ekspertów, która zajęłaby się określeniem, co w sensie wykorzystania danych jest plagiatem lub kradzieżą, a co jeszcze nie.

Robert Lach z pamięci przytaczał wielkości pixeli. Ten z IKONOSA ma dzisiaj 85 cm, ze zdjęcia PHARE-owskiego skanowany rutynowo – 66 cm, satelita EartchWatch, którego wystrzelenie jest planowane na koniec tego roku, będzie miał pixel 61 cm, a IKONOS 2A – 50 cm. – Jeśli państwo nie ma wpływu na źródła tych danych, to po co utajnia te informacje, udostępniając w majestacie prawa inwentaryzację obiektów wojskowych? – pytał retorycznie. – Ja tego nie rozumiem, tym bardziej że wuzasadnieniu podaje się przykład państwa Izrael. Ustawodawca nie miał pojęcia, że Izrael wspólnie z USA buduje następną

momencie, kiedy możemy stworzyć coś trwałego ku ogólnemu pożytkowi. Wielu potencjalnych użytkowników już dziś jest przygotowanych do konsumowania informacji przestrzennej. Jego zdaniem bardzo ważne jest tworzenie zasobu informacji przestrzennej w sposób uporządkowany, skoordynowany i zintegrowany.

Witold Fedorowicz-Jackowski z zadowoleniem zauważył, że ostatnio częściej mówi się o partnerstwie stron i obok strony rządowej, samorządowej i organizacji non profit pojawia się też sektor prywatny. Zwrócił uwagę na bogactwo informacji w polskim sektorze prywatnym (np. tysiące ortofotomap), które nie może służyć innym ze względu na wadliwe prawo oraz na absurdalność przepisów związanych z utajnianiem zdjęć lotniczych.

Profesor Maria Szacherska skupiła się na problemie nagminnych kradzieży informacji i danych. Zaproponowała wyłonienie

rodzinę satelitów wysokorozdzielczych i powodem ograniczenia rozdzielczości w tym kraju (wyjątek w skali światowej) była chęć utrudnienia rozróżniania wyrzutni międzykontynentalnych pocisków balistycznych. Jeżeli ustawodawca uważa, że my mamy takie wyrzutnie... – powątpiewał na zakończenie Robert Lach.

● O wolności geoinformacji

Trzydniowa konferencja zakończyła się jednogłośnie przyjęciem uchwały (w ramce obok), w której podkreślono, że geoinformacja jest wspólnym dobrem i wszyscy mają do niej prawo.

Materiały referatowe zostały wydane w formie książkowej z barwnymi wkładkami. Wydano także „Leksykon geomatyczny” autorstwa prof. Jerzego Gaździckiego skierowany do szerokiego kręgu osób zainteresowanych geoinformacją.

Zdjęcia Jerzy Przywara